

Ács Ágnes Mária

A lakástextiliák fajtái. Szőnyegek

A követelménymodul megnevezése:
Bútorok és lakástextiliák forgalmazása

A követelménymodul száma: 0006-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-008-30

FÜGGÖNYÖK

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Egy fiatal házaspár első közös otthonuk megvásárlását követően szeretnék az ablakokra függönyöket vásárolni.

Milyen adatokat kell nekik tudniuk ahhoz, hogy megfelelő méretű függönyöket tudjanak vásárolni?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A mai életünkben a függönyök már nemcsak arra szolgálnak, hogy a nyílászárókat elfedjük velük, hanem ennél sokkal több funkciót töltenek be lakásunkban, irodánkban: a mindenkori stílusirányzatban is megjelennek, az aktuális divatirányzatok is befolyásolják, hogy a lakberendezők milyen alapanyagú, milyen stílusú függönnyel díszítik, dekorálják az adott helyiséget.

A függönyöket az ablak-és ajtófelületek befedésére, eltakarására és díszítésre, térelválasztásra használják általában.

1. A függönyárak csoportosítása

Többféle szempont alapján csoportosíthatjuk a függönyárakat, néhány jelentős, gyakorlati szempontból meghatározó csoportosítást az alábbiakban részletezünk.

1. Funkció szerint megkülönböztetünk:

– úgynevezett fényáteresztő függönyöket

Ezek redőzetükkel szórják, szétoszlatják, "megtörik" a lakásba kerülő fényt. Feladatuk az úgynevezett fénykontraszt hatást csökkentése. További fontos szerepük az avatlatlan tekintetek kizárása úgy, hogy a fény azért bejusson. Természetesen a szoba, vagy más lakóhelyiség dekorálását is szolgálják. Rengeteg féle formában, stílusban, színben hozzák ezeket a termékeket kereskedelmi forgalomba.

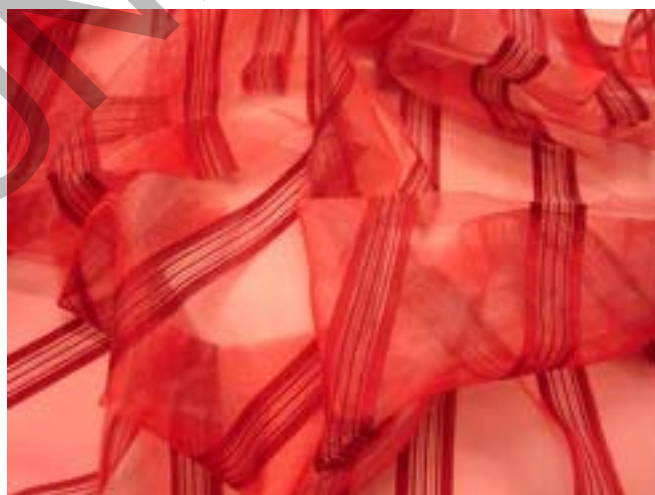
A klasszikus fajtájuk a fehér színű mintázat nélküli vagy visszafogottan mintázott változatuk, melyet egy karakteresen berendezett helyiségben is bátran lehet használni, mivel ebben az esetben nem a függöny lesz a fő meghatározó elem a lakás- illetve iroda kialakításakor.

A voilé a legolcsóbb és emiatt a legkedveltebb fényáteresztő függönnyefajta, a szivárvány minden színében kapható, nyomott mintás és hímzett változatban is. Könnyen kezelhető, jó fényáteresztő tulajdonságú.

1. ábra. Voilé függöny¹

Az organza a voilé nál vékonyabb, elegánsabb, áttetszőbb textília, üvegszál alapanyaga miatt nagyon szép fénye, jó esése van. Sokféle színben, hímzeten, savmaratva, beszövésekkel díszítve is kapható.

2. ábra. Organza függöny²

¹ Forrás: Tímár Ildikó lakberendező honlapja (2010. július 01-ei állapot)

A kézzel vert csipkefüggőnyt ma már elég ritkán használt fajta. Nagyon exkluzív, gyönyörű, de igen borsos áru.

A klöpli a vert csipkéből származik, csak éppen gyári készítésű, éppen ezért megvehető árkatégoriát képvisel, igaz nem tud olyan egyedi darab lenni, mint kézzel készített fajtája.

3. ábra. Klöpli függöny³

– elsötétítő–vagy másodfüggönyök

Ezeknek a függönyöknek fontos funkciója a hangtompítás és a hőszigetelés.

Általában olyan épületek ablakain alkalmazzák, ahol nincsen redőny, amely ezt a funkciót betölthetné. Mámár felhasználásuk háttérbe szorult, a redőnyök, reluxák elterjedésével nem olyan jelentős.

Viszont más környezetben kimondottan ilyen függönyöket alkalmaznak elsősorban térelválasztásra, dekorációra.

Ilyenek az éttermek, középületek dísztermei, ahol elsősorban bársony alapanyagból (ez esztétikailag nagyon mutatós, ugyanakkor a bársony anyagnak jellegéből adódóan van tartása) használnak ilyen típusú függönyöket nemcsak az ablakokra, hanem ajtókra, átjárókra. Másik nagyon fontos felhasználási területe a színházakban van. Itt úgynevezett vasfüggőnyt alkalmaznak a színpad és a nézőtér között. Magának a bársony függönyanyagnak nemcsak esztétikai szerepe van. Egy esetleges tűz esetén a függöny egy vasszerkezettel egybe van építve, így ha tűz ütne ki a nézőtér felé való terjedését meg tudja akadályozni ez a függöny.

² Forrás:www.rokastyle.hu/függönyök (2010.augusztus 04-ei állapot)

³ Forrás:www.rokastyle.hu/függönyök (2010.augusztus 04-ei állapot)

-tévelválasztó függönyök

Az új lakások, magánházak építésekor, a minimál stílus meghatározó jegyeként óriási terek maradnak szabadon, melyeket nem választanak el falak, egyéb térelhatároló elemek.

Ezen terek megosztására, megtörésére, az egy téren belüli több funkció létrehozásához alkalmazzák a tévelválasztó függönyöket. Általában valamilyen drapériából készülnek, nem átlátszóak, alapanyaguk és mintázatuk harmonizál a lakás többi lakberendezési tárgyával.

2. Gyártási technológia és alapanyag szerint megkülönböztetünk:

- szőtt függönyök

Szövési technológiával az olcsóbb árkategóriájú, pamut-vagy szintetikus fonalból készült függönyöket állítják elő. Fehér-, vagy pasztell színekben kerülnek kereskedelmi forgalomba. Ide tartozik a mull, a markizette, az etaminte.

Felhasználásuk szerint ezeket a függönyöket kisebb ablakfelületek borítására, valamint hétvégi házakba, tanyákra ajánlhatjuk.

-bobinet függönyök

Nevüket onnan kapák, hogy úgynevezett bobinet gépeken készülnek. Régebben csak pamutfonalat használtak az előállításukra, máma poliészter szálakból is állítanak elő bobinet függönyöket.

Virág, levél vagy csipkemintázattal gyártják őket.

Speciális csoportjuk az úgynevezett tüllárak. Alapanyaguk rendszerint szintetikus selyemfonal, melynek megjelenése nagyban hasonlít a valódi selyemhez, de annál sokkal olcsóbb termék.

Felhasználási területük igen széleskörű, méterárúként és előre legyártott készfüggönyként is meg lehet vásárolni.

- lánchurkolt technológiával készült függönyök

Magyarországon a legszélesebb fajtaválasztékot a győri székhelyű Gardénia Csipkefüggönygyár állítja elő.

- Szalagfüggönyök

A szalagfüggöny korszerű és divatos termék. A szalagfüggöny több évtizedes múltra tekint vissza Európában, hazánkban a szalagfüggöny az utolsó két évtizedben lett igazán népszerű termék. A szalagfüggöny, más néven lamellás függöny, impregnált, szintetikus textilszalagokból álló felfűzött lamellák sora. A szalagfüggöny bármilyen belső térnek (például: lakásnak, irodának) elegáns megjelenést biztosít. Nagyon praktikus termék, hiszen általa a nagy tereket könnyen leválaszthatóvá lehet tenni. Ha mégsem tetszik, vagy egy idő után szeretnénk átrendezni a belső tér elválasztását a szalagfüggöny segítségével azt is könnyen megtehetjük.

A vásárló igényeknek megfelelő mértékben szabályozható a szükséges bejövő fény mennyisége a szalagfüggöny lamelláinak elfordításával. A fényáteresztés mértékét nagyban befolyásolja a szalagfüggöny lamellák szövésének sűrűsége, a textíliák anyaga, illetve a színe. A szalagfüggöny lamellái alapanyaguk szerint rendkívül sokféle formában léteznek.

A mai modern lakások ideális dekorációs kiegészítője a szalagfüggöny. Rendkívül széles színválasztékban kapható, még akár fekete színben is, ami egy amerikai típusú lakás, vagy magánház fehér nagy terei között igazán jól mutat.

A szalagfüggöny karnis lehet kézi irányítású (azaz manuális vezérlésű) vagy motoros működtetésű is.

A szalagfüggönyöket lakástextil üzletben is meg lehet vásárolni, de legnagyobb részüket-mivel beszerelésük némi szaktudást is igényel- redőny-reluxakészítő kisiparosok forgalmazzák, akik a garanciális felszerelést is elvégzik.

4. ábra. Motoros szalagfüggöny⁴

Függönytartó szerkezetek

⁴ Forrás:www.redony-reluxa.net (2010.július 11.-ei állapot)

Ezek megválasztásánál lényeges szempont, hogy egyszerűen kezelhető, könnyen mozgatható szerkezeteket válasszunk. A függönytartók legelterjedtebb fajtája a sín. Ez egykét-, illetve három egymás mellé helyezett egységből álló, mennyezetre szerelt rendszer. A síneken futó, úgynevezett kis kocsiakba akasztjuk be a függönyre erősített kampókat. A sínnek egymástól való távolsága attól függ, hogy mekkora anyagmennyiséget gyűjtünk össze, mert az egymás előtti rétegek mozgásukban nem akadályozhatják egymást.

A rúdkarnisok forma- és anyagválasztéka nagyon széles. Ezt a típust a nyílászárók fölé, a falra kell elhelyezni, ügyelve a nyithatóságra. Nagy távolságoknál kevés a két tartóelem, mert a rudak behajlanak, ezért középső részüket is rögzíteni kell. A lakótér fémkiegészítőivel megegyező anyagból készülhetnek, így lehet fa, réz, alumínium, króm, acél vagy kovácsoltvas az anyaguk.

Véglezárásuk is lehetőséget ad a lakás díszítésére. Karikával, szalagos kapcsolással, illetve lyukasított módon helyezhetjük rá a textiliát. Könnyű anyagok felhelyezésére megfelelő lehet a feszített, vékony acélhuzal is.

Tetőtéri ablakoknál is lehetőség van a rúdkarnis és a különböző rolószerkezetek alkalmazására.

Kiegészítő szolgáltatások

Mivel a függönyök jelentős része még ma is méterárúként kerül forgalomba, és mint tudjuk ma nagyon kevés háziasszony tud varrógéppel varrni, így ha meg is veszi a kiválasztott függönyt, még nem tudja felrakni a karnisra, mert a szükséges beszegéseket, ráncolást előtte el kell végezni. Ehhez nyújtanak segítséget a lakberendezési üzletek, illetve függönymárkaboltok, ahol kiegészítő szolgáltatásként a náluk vásárolt függönyökre elvégzik a vásárló által kért függönyvarrásokat, felszegéseket is. A kiegészítő szolgáltatást vagy teljes mértékben ingyenesen, vagy minimális díj felszámítása mellett végzik el. Ez attól is függ, hogy kisboltról, vagy egy lakberendezési áruházról van szó.

Függönyök tisztítása

A függönyök gyártási technológiájából adódóan, hogy laza szerkezetűek, könnyen sérülnek a szálak. Ebből következik, hogy a függönyök házilagos mosása, tisztítása során ügyelnünk kell arra, ha automata mosógépben kívánjuk kimosni, mindenképpen alacsony hőfokon, kímélő programon érdemes ezt megtenni, így van kitéve a függöny a legkisebb mechanikai sérülésnek. A lenből készült függönyök kivételével nem kell megvárni amíg megszárad, a megtisztított ablak- vagy ajtófelületre a centrifugálás funkció után nyugodtan visszahelyezhetjük. A felfüggesztésnek köszönhetően önmagát "rúgja ki", azaz a száradással egyidőben a nyújtás is végbemegy, tehát nem kell vasalni. A műszálból- vagy kevert szálból készült függönyök egyébként nem-, vagy csak 30 fokon vasalhatóak.

A kiskereskedelemben kaphatóak külön függőnymosásra kifejlesztett speciális függőnymosószeres is, amelyek por-vagy folyékony állagúak. A folyékony állagú függőnymosószer használata előnyösebb, mivel a folyékony mosószer jobban képes az alacsonyabb hőfokú vízzel elkeveredni, abban feloldódni, míg a por állagú mosószerrel előfordulhat csomósodás, ami az öblítés során nem biztos, hogy teljes mértékben eltávozik a függöny felületéről. Ez a hatás elsősorban a színes függönyöknél hátrányos, mivel a száradás után a mosószermaradványok fehér foltot hagynak a felületen, ami esztétikailag kifogásolható.

Kivételt képeznek a szalagfüggönyök, mert ezek tisztítása a fent leírt mód nem történhet meg. A szalagfüggőnyt portalanítását porszívózással, míg alaposabb, felfrissítő takarítását száraz-nedves porszívó segítségével végezhetjük el. Vigyázzunk arra, ha motoros szalagfüggönyünk van, akkor a tisztítási műveletet csak áramtalanítás után kezdjük meg.

Az alábbiakban bemutatott ábrák függönyökön található vásárlói tájékoztatók, melyek segítik a vevőt a függönyök házilag, szakszerű tisztításában.

Most vizsgáljuk meg, hogy egy adott ablak-vagy ajtófelületre mekkora függönyre is van szükség? Hogyan állapítsuk meg?

Függönyök méretvételezése

Segítségként az alábbiakban ismertetünk egy úgynevezett méretfelvételi útmutatót, mely tartalmazza, hogy milyen méreteket kell figyelembe venni ahhoz, hogy megfelelő méretű függőnyt vásároljunk.

Méretfelvételi útmutató

Figyelembe kell venni:

- A szoba szélességét
- A karnis szélességét
- Az ajtó külső szélességét
- Az ablak külső szélességét
- A karnis távolságát a mennyezettől (a mennyezet és a karnis alsó éle közötti távolság)
- A karnis távolságát az ablaktól (a karnis alsó fele és az ablak külső széle közötti távolság)
- Az ablak külső magasságát
- Az ablak belső magasságát és a szélességét
- A szoba belmagasságát (a mennyezet és a padló közötti távolság)

A fentiekben felsorolt adatok megléte nagyban segítheti az eladót, hogy a vásárlónak szakszerű választ tudjon adni például arra a kérdésre, hogy mekkora függőnyt kell vennem egy 1,5mx2m nagyságú ablakfelületre?

Erre az eladó könnyen tud válaszolni, ha a kérdésekre adott válaszok ismeretében néhány egyszerűbb számítást elvégez.

Fontos tudnivaló még a pontos méret megállapításához, hogy mennyi és milyen széles "redőzést" kíván a vásárló a függönynél. Ez azt jelenti, hogy a méret ismeretében általában 1,5 -szer akkora méretű függöny szükséges, hogy az valóban kellően "redőzött" legyen.

Használati útmutató

A gyártónak minden termék mellé kötelező csatolni úgynevezett használati útmutatót, melynek tanulmányozása segíti a vásárlót abban, hogy az általa megvásárolt árut rendeltetésszerűen tudja használni és minél tovább meg tudja őrizni élettartamát.

Az alábbiakban leírtak figyelembe vétele mindenképpen javasolt a vásárló számára, ha új függönyt vásárol:

- Annak érdekében, hogy a szintetikus függöny ne gyűrődjön soha nem szabad forró vízben mosni
- A függönyt mindig önállóan, a többi textiliától külön kell mosni
- A mosás előtt célszerű minden görgőt, karikát eltávolítani a függönyről
- Mosógépben történő mosás esetén célszerű a kímélő programot használni, a víz hőmérséklet ne legyen több 30 foknál, univerzális, klórmentes mosószert érdemes használni
- Ha a függöny a mosás során mégis összegyűrődött és vasalni kell, a vasaló szintetikus anyagokra alkalmazható, legfeljebb 150 fokos hőmérsékletű programjával lehet a függönyt vasalni károsodás nélkül.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Az alábbi feladatok hozzásegítik Önt, hogy a szakmai információtartalomban rendszerezett ismereteket konkrét helyzetben alkalmazni tudja majd a munkája során. Egyúttal segíti Önt abban, hogy ellenőrizze, megértette-e az e témakörben tanultak gyakorlati szerepét, jelentőségét.

Önálló, egyéni munka

Saját gyakorlati munkahelyén, vagy egy tetszőlegesen kiválasztott lakástextil üzlet takarókból kínált kereskedelmi választékát tekintse át, és végezze el az alábbi megfigyeléseket.

1. A fenti ábrához kapcsolódóan válaszoljon a feltett kérdésre: Mekkora függönyt kell venni egy 1,5 m x 2 m nagyságú ablakfelületre?
2. Soroljon fel legalább három féle függöny márkanévet!
3. Az Ön lakásában milyen funkciót töltenek be a függönyök?

Válaszát röviden indokolja!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. Gyártási technológia alapján hogyan csoportosítjuk a függönyöket?

2. Ajánljon függönyt hálósobába. Döntését milyen szakmai és egyéb tényezők befolyásolják?

MEGOLDÁSOK

1.

Gyártási technológia alapján ismerünk szőtt függönyöket, amelyek viszonylag olcsóbb árfekvésű termékek, ezért igen népszerűek a vásárlók körében. Hagyományosan fehér vagy pasztell színekben kerülnek kereskedelmi forgalomba. Ide tartoznak a mull, a markizette és az etaminte függönyök.

Másik nagy csoportjukat képezik az úgynevezett bobinet függönyök. Nevüket onnan kapák, hogy úgynevezett bobinet gépeken készülnek. Régebben csak pamutfonalat használtak az előállításukra, máma poliszter szálakból is állítanak elő ilyen függönyöket.

Virág, levél vagy csipkemintázattal gyártják őket.

Speciális csoportjuk az úgynevezett tüllárak. Alapanyaguk rendszerint szintetikus selymfonal, melynek megjelenése nagyban hasonlít a valódi selyemhez, de annál sokkal olcsóbb termék.

Felhasználási területük igen széleskörű, méterárúként és előre legyártott készfüggönyként is meg lehet vásárolni.

Ide tartoznak a lánchurkolt technológiával készült függönyök. Ezeket másképpen csipkefüggönyöknek is nevezzük. Magyarországon a legszélesebb fajtaválasztékot a győri székhelyű Gardénia Csipkefüggönygyár állítja elő.

A mai kereskedelemben jelentős forgalmat jelentenek a szalagfüggönyök. Ezeket modern belső terek térelválasztására vagy irodákba ajánlhatjuk. Rendkívül széles alapanyag és színválasztékban kaphatóak.

2.

A hálósobába történő függöny vásárlásakor nem a legjelentősebb szempont a függöny fényáteresztő képessége. A vásárlók ekkor inkább esztétikai, mint praktikussági szempontokat helyeznek előtérbe a függöny kiválasztásakor.

Ezért itt az eladó bátran ajánlhat drágább árfekvésű, exkluzív megjelenésű terméket is.

Ide általában nem fehér- vagy pasztellszínű függönnyt keresnek a vásárlók, hanem valamilyen színes, a hálósobabútorral harmonizáló, általában egyszínű terméket választanak. Alapanyagát tekintve általában tüll- vagy csipkefüggöny ajánlott.

Ha másod-vagy sötétítő függönyre is szükség van, akkor az első függöny lehet fehér-vagy pasztellszínű, abban az esetben a másodfüggöny harmonizál színben a hálószoba berendezési tárgyával.

MUNKANYELV

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Ruházati áruismeret Duál Bt.2000

www.ezermester.hu

Tesztmagazin

AJÁNLOTT IRODALOM

www.ezermester.hu

MUNKANYAG

A(z) 0006–06 modul 008–as szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
31 341 01 0010 31 01	Bútor- és lakástextil-eladó
52 341 05 1000 00 00	Kereskedő
52 341 05 0100 52 01	Bútor- és lakástextil-kereskedő

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
10 óra

MUNKANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató